

Praha, 3. července 2020

Příprava důchodové reformy pokračuje. Komise jednala o úpravách potřebné doby pojištění pro nárok na penzi

Ministerstvo práce a sociálních věcí pokračuje bez přerušení na přípravě důchodové reformy. Návrh zásadních změn důchodového systému je v současnosti v poslední etapě příprav. V pátek 3. července se po vynucené koronavirové pauze sešla Komise pro spravedlivé důchody k diskusi o jednom z dílčích aspektů důchodové reformy, kterou jsou možnosti úprav potřebné doby pojištění. Ta je v současnosti, společně s dosažením důchodového věku, hlavní podmínkou pro získání nároku na starobní důchod.

Celková doba pojištění je součtem dvou druhů období. A to doby pojištění, která v podstatě odpovídá období výdělečné činnosti, popř. doby dobrovolné účasti na pojištění, a náhradní doby pojištění (např. za určitých podmínek období studia, nezaměstnanosti, péče o děti a závislé osoby, nebo období invalidity).

Podmínka potřebné doby pojištění v současnosti omezuje nárok na důchod u stovek, nejvýše jednotek tisíc seniorů ročně. Význam podmínky potřebné doby pojištění se však v budoucnu bude zvyšovat. Simulace Ministerstva práce a sociálních věcí odhadují, že počet seniorů, kteří s dosažením důchodového věku tuto podmínku nesplní, bude po roce 2030 významně růst. Jednou z hlavních příčin tohoto růstu pak budou v minulosti přijatá opatření omezující hodnocení studia jako náhradní doby pojištění. Další významnou příčinou mohou být změny na trhu práce v důsledku jeho digitalizace. Ta může například u vybraných skupin jednotlivců zvýšit riziko dlouhodobé nezaměstnanosti, a tím i riziko nesplnění podmínky potřebné doby pojištění.

Z tohoto důvodu považuje MPSV za žádoucí otevřít diskusi, zda je vhodné podmínky potřebné doby pojištění změnit. Přirozenou reakcí důchodového systému na výše popsané změny by byla úprava pravidel potřebné doby pojištění. Takové úpravy by přiblížily minimální dobu pojištění v České republice blíže evropským zvyklostem.

Možností změn doby pojištění je několik. MPSV předložilo členům Komise pro spravedlivé důchody k diskusi 4 varianty. Dvě z nich sníží potřebnou dobu pojištění bez dalších změn, dvě potřebnou dobu pojištění sníží a zároveň provází s výší základního důchodu z 0. pilíře. Předložené varianty se tak liší z koncepčního pohledu i z pohledu mikroekonomických i makroekonomických dopadů.

Tiskové oddělení MPSV